

Skógarvörðurinn á Norðurlandi,

STARFSSKÝRSLA FYRIR ÁRIÐ 1945.

Einar G. E. Sæmundsen.

Starfsskýrsla skógarvarðarins á Norðurlandi fyrir árið 1945.

S k ó g a r h ö g g :

Í Vaglaskógi var höggvið á árinu:

Til eldiviðar og reykv.	351	hestburðir
Staurar 2500 stk.	53	"
Renglur 2200 -	22	"
Efniviður 1270 fet	17	"
	<hr/>	
Alls	453	hestburðir

Grisjað var svæði sunnan Stokklágar, neðan Efri-brautar, (Beitarhúsagötu). Grisjað var í annað sinn á svæði neðst við Selbraut og upp með Síamannbraut (fyrri grisjun 1939).

Í Sigmundarstaðaskógi var ekkert höggvið á árinu.

Í Stórhöfða og Skuggabjargaskógum voru höggnir 15 hestburðir eldiviðar og renglur.

Kolagerð:

Gert var til kola í Þórðarstaðaskógi. Grisjaður var þéttur ungskógur utan við Snjóflóðsgil. Þar voru höggnir ummæ 170 hestburðir viðar. Lagt var 11 sinnum í ofninn og fenguðt alls 1850 kg. af viðarkolum.

V e g i r o g g i r ð i n g a r :

Viðhald girðinga var með léttara móti, enda var veturinn 1944 -45 mjög snjóléttur. Í ytri girðinguna á Skuggabjörgum var bætt við renglum til styrktar. Þar sem ytri álma þeirrar girðingar kemur í Fnjóská, er aðstaða mjög erfíð til að ganga tryggilega frá girðingarendanum, þannig að áin taki hann ekki í hlaupum. T. d. ruddi hún honum þrívégis á þessu vori. Er nauðsynlegt að ráða bót á þessu hið fyrsta með því að girða suður með ánni í klapparnef sem gengur út í Fnjóská, um 400 m. sunnar, en girðingarendinn er nú.

Á Þórðarstöðum var merkjagirðing lagferð og einnig engjagirðing og fóru í það nokkur dagsverk.

Á þessu vori var sett upp girðing á Hróarsstöðum í Fnjóskadal, en enfi til hennar var afhent á síðastliðnu ári. Eigandi jarðarinnar setti girðinguna upp á eigin kostnað, hún er 600 m. að lengd en notast er við túngirðingu á löngum parti að auki. Innan girðingarinnar er mikill nýgræðingur og ætti honum nú að vera borgeið með þessari friðun.

Gerð var bílfer leiðin frá Þórðarstöðum út fyrir Snjóflóðsgil. Í Vaglaskógi var vegum haldið við, svo sem kostur var.

Sett var upp 500 m. lögg girðing að Barkarstöðum, Miðfirði.

Græðireitur:

Vorið 1945 var afhent úr græðireitnum á Vöglum:

Birki	15.970 stk.
Reyniviður	1.197 -
Rífs	293 -
Víðir (rættur)	638 -
Sólber	25 -
Víðistíkl.	1.100 -

Alls 19.223 stk.

Sáð var birki frá (Bajarstaðask.)	150 m ²
sítkagreni	10 -
hvítgreni	10 -
reyniberjum (um haustið).	80 -

Birkifræið spíraði vel, sítkagrenið dræmt, en hvítgrenið þó enn minna.

Dreifplantað var:

Birki	100.000 stk.
Sítkagreni	4.800 -
Reynir	536 -
Víðistíklingar	7.500 -

Alls 112.836 stk.

Mikil vanhöld urðu á því birki sem dreifplantað var. Vorið var kalt og langvarandi þurkar í maí og júní. En aðalorsök vanhaldanna er þó að öllum líkindum sú, að rjúpan komst í fræðein á s. l. vetri og klippti toppbrúmin af fjölda plantna. Þessar bitnu plöntur (tveggja ára) virtust mjög viðkvæmar og vesluðust upp á skömmum tíma í dreifbeðunum.

Birkiplöntur (2/2) þær sem teknar voru upp til sölu urðu fyrir hörmulegri meðferð af rjúpunni síðustu vikurnar í marz, en þá herjaði hún á hverri nóttu í reitinn og reyndar af og til fram í apríllök. Rjúpan klippti á þessum tíma ofan af hverri einustu plöntu fjögurra ára. Sumar stýfði hún allt ofan að rótarháls en aðrar minna. Ennfremur ollu rjúpunnar stórskemmdum á öllum dreifbeðum frá fyrra ári (1944).

Sumarið var mjög hagstætt, og dafnaði allt mjög vel í reitnum. Sérstaklega fór fræðein frá 1944 mjög vel fram. Hæstu plönturnar í þeim á haustnóttum voru 30 - 40 cm.

Húsdýraáburður var keyptur í reitinn um 18. tonn af kúamykju, var hann borinn í beðin sem dreifplantað var í og sumapart í þau stykki sem tekin verða fyrir að vori. Tilbúinn áburður var einnig keyptur, sumt af honum var látið í skiptum fyrir taðið og einnig var hann borinn á sem aukaskammtur.

Í haust voru teknar upp allar söluplöntur fyrir næsta vor og slegið niður til geymslu. Þá voru settar upp varnir gegn rjúpunni, var keypt gisriðið hænšanet og því komið fyrir á vírstrengjum, sem festir voru milli staura, er reknir voru niður með þriggja metra milli-

bili. Fékkst með þessu samfelld og lokað " þak " um 70 - 80 cm, frá jörðu, og þannig gengið frá jörðum að engin hætta er á að rjúpan smjúgi. Eina hætta á að þetta bili, er sú, að snjór sligi netið, og slíti það, en ekki bar á því í fyrstu snjóum, að hann kemist ekki hindrunarlaust í gegn.

Unnið var að stækkun reitsins og lagfærinu. Gamla reitnum var öllum bylt til og hann færður allur saman í tvö stykki, jafn stór að flatarmáli, um 1200 m² hvort um sig. Þau liggja með litlum halla á móti suðri (1:40) en með hallanum 1: 16 til vesturs. Milli þeirra er stallur 1 m. á hæð. Í þessi nýju stykki var dreifplantað á þessu vori (1945). Meðan við gamla reitinn var tekin fyrir allstór spilda og sléttuð. Var gengið að fullu frá og áburðarborið ca. 1600 m². Meðan við þetta svæði eru svo um 1000 m² sem fljótlega geta kómist í rækt. Reiturinn er nú allur um 7000 m².

Byggingar:

Á árinu var sett miðstöð í húsið á Vöglum, en á þórðarstöðum var lokið við að ganga frá uppsetningu á amerík. bragga sem keyptur var þangað og notaður sem hlaða.

Bifreiðin A 157.

Bifreiðin A 157 var á Vöglum allt árið fram til 1. des. að hún var seld. Á árinu var keyptur jeppabíll af Sölnunefnd setúliðseigna.

Ferðalög:

Í Fnjóskadal valdi ég land á fjórum bæjum, Veisluseli, Hallgilsstöðum, Sigríðarstöðum og Nesi, undir skógræktargirðingar, en Skógræktarfélag Fnjóskdæla hafði látið girðingarefni til þessara bæja. Einnig sá ég um uppsetningu þessara girðinga fyrir félagið,

Í byrjun júní fór ég til Reykjavíkur og náði í bifreiðina A. 286. Á leiðinni norður kom ég við í Varmahlíð og leiðbeindi við sáningu þar.

Til Reykjavíkur fór ég 24. júlí til fundar við skógræktarstjóra, sem þá var að leggja af stað vestur til Alaska. Gegndi ég starfi hans á meðan hann var erlendis. Ég kom aftur heim í vagli 31. júlí.

19. ágúst fór ég austur í Lauga og sat þar aðalfund Skógræktarfélags Suður-Þingeyinga.

25. ágúst fór ég í ferð um austanverðan Bárðardal, allt fram undir Viðiker. Athugaði skóga, skógarleifar og uppblástur á hverjum bæ.

Til Reykjavíkur fór ég 3. september. Fór ég þaðan austur í Tuma- staði og Múlakot í Fljótshlíð. 12. september fór ég norður í Miðfjörð, Hún., mældi fyrir girðingu á Barkarstöðum. Kom heim í Vagli 13. sept.

29. september fór ég aftur til Reykjavíkur og dvaldi þar til 16. október. Tók á móti reykingarvið frá Hallormsstað og efnivið, sem ég mældi ég seldi þá að nokkuru leyti. Ennfremur leit ég eftir vinnu í Fossvogi o. fl.

16. október fór ég norður í Vagli. Kom við í Varmahlíð og leiðbændi Sigurði Jónassyni við undirbúning á beðum fyrir veturinn.

25. október fór ég austur á Húsavík vegna samninga, kom við á Fjallsbæjum í Aðaldal.

27. október valdi ég land undir skógræktargirðingu að Landamóti í Köldukinn, en þar ætla skógræktardeild Kinnunga að setja upp girðingu að vori.

2. nóvember fór ég áleiðis til Reykjavíkur.

Auk þessara ferða sem nú hafa verið taldar fór ég margar eftirlitsferðir um skóga Skógræktarinnar hér í dalnum. Ennfremur margar ferðir til Akureyrar vegna viðskipta þar.

Eftirlitsstörf í Vaglaskógi aukast nú drjúgum með vaxandi aðsókn sýmargesta.

Ý m i s l e g t:

Skógurinn varð allaufga 1. júní en fór að bregða lit úr máné aðamótum ágúst - sept. Lauffalli var að mestu lokið 25. sept. Vöxtur skógarins var með ágætum. Maður enginn.

Fræ var lítið á skóginum í haust, en það sem náðist virtist mjög samilega þroskað. Í sambandi við þessa tregu fræsprettu má geta þess, að rjúpan héldu mjög til í Vaglaskógi síðastliðinn vetur, og þær sem skotnar voru, voru með sarpinn fullan af toppbrumi og karlreklum, þannig að hætta er á því, að mjög hafði verið gengið á hið sterka kyn, áður en kvenreklarnir komu í ljós síðastliðið vor. Kvenreklunum reiddi heldur ekki vel af, eftir suðvestan storm, er gerði hér í maílok, voru allir stígar og vegir þaktir þessum finbyggðu frævum. Þetta hvortveggja álit ég að geti hafa haft áhrif á fræspretturna hér um slóðir. Í sambandi við maírokið mætti geta þess að okkur fannst í haust sem helzt væri að finna fræ þar, sem eitt-hvert var eða skjól var fyrir suðvestan áttinni.

Skemmtun var haldin í Stórarjóðri 1. júlí af Sósíalistafélagi Akureyrar og greiddi félagið 1000 krónur í staðarleigu.

Hlutafélagið Brúarlundur, Hálshrepp, fékk leigða lóð og leyfi til þess að byggja veitingaskála og gistiús í hestagirðingunni. Bygging þessi var langt komin sl. haust. Lóðin er leigð til 25 ára.

Staddur í Reykjavík 12/2'46

Einar G. E. Sæmundsen.